

TAM

*Nada
Pischová*

TAM

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

Nada Pischová
TAM – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Nada Pischová

TAM

● ■ **pointa**

KNIHA S POINTOU

Nakladatelská online služba a komunita Pointa mění způsob vydávání knih a zapojuje čtenáře do dění.

Jak to u nás funguje? Autor na Pointu přichází s rukopisem a najde si knižní kolegy od grafika až po korektorku. Práce na knize ale začínají až o něco později. Pro její zrod je zásadní předprodej. Pomocí něj získává autor od čtenářů menší finanční částky a celkový obnos pak použije na vydání i veškeré náklady, které jsou s ním spojené. A jak už vyplývá z předchozích vět, právě čtenáři jsou pro Pointu a její autory stěžejní.

Čtenář si na Pointě může procházet rozpracované projekty, číst si ukázky, debatovat s autory, a co je nejdůležitější – může knihu podpořit v předprodeji. Bez pomoci čtenářů by u nás knihy nemohly vycházet.

O té, kterou právě držíš v ruce, už je rozhodnuto. Podívej se na Pointě i na další knihy, jejichž osud můžeš ovlivnit.

www.pointa.cz

Poděkování:

Děkuji především Monice Kořínkové, za její pomoc a podporu, bez které by kniha nevznikla. Také děkuji Stanislavu Szturcovi, Zdeňku Jandíkovi, Petru Hanykovi, Patricii Noemi Auš, manželům Jiřímu a Marii Havlovým, Radce Mackové, Tomáši Strnadovi, Tomáši Krsičkovi, Štěpánu Lacinovi za jejich pomoc a příspěvek na vydání knihy.

Co se stane, když přijede Heinz?

KAPITOLA I

„Není to žádná líbivá dědinka s romantickou návsí a roztomilými domečky,“ konstatovala Anna, když se snažila Tomášovi přiblížit cíl jejich cesty.

„Ale má zvláštní kouzlo, kterému každý rychle podlehne,“ pokračovala v systematické propagaci místa, kde se rozhodla ukázat Tomáše své matce. Nebo spíš svoji matku Tomášovi. Sama vlastně ani nevěděla, koho komu bude představovat, kdo z nich má při prvním setkání uspět a který je pro ni větší výzvou. Před Tomášem chodila Anna s několika kluky. Dokonce si u některých připadala zamilovaná, možná i víc než do Tomáše. Ale nikdy ji nenapadlo, že by některý z nich měl poznat její matku. Přišlo jí to příliš osobní. Nejvíce se představování přiblížil Ferdinand, s nímž se rozešla loni, krátce po nástupu do prvého ročníku na filozofickou fakultu. Fascinace akademickým prostředím ji od Ferdinanda vzdalovala. On sám se po gymnasiu na školu nedostal a živil se jako barista. Nedokázal držet krok s jejími novými spolužáky plnými vzcných idejí, moudrých řečí a velkých plánů. Vášnivě a dlouze akademicky diskutovali, zatímco Ferdinand jen dělal kafe. Tehdy

potkala Tomáše, o dva roky staršího studenta filozofie. Byl milý, legračně zpupný, a hlavně jiný.

Tomáš se věnoval řízení jen tak ledabyly, s nezbytnou dávkou drzého fanfarónství, kterým od sebe odháněl nepříjemný pocit nervozity. Držení volantů jednou rukou, ignorování zpětných zrcátek, předjíždění přes plnou čáru a samozřejmě překračování předepsané rychlosti praktikoval jako nezbytné projevy samčího namlouvacího tance. Anně to bylo nepříjemné, necítila se bezpečně, ale raději nic neříkala. Nechtěla dát najevo, že v jeho snaze působit sebejistě rozpoznala potřebu maskovat nejistotu.

„Opravdu každý si to tam oblíbí?!“ opáčil na Annino trochu domyšlivé tvrzení o podmanivosti vesnice.

„Tak každý možná ne, ale skoro každý,“ opravila se raději pokorně Anna, aby jej zbytečně nevyprovokovala k trucovitému vzdoru.

„Je to vlastně jen několik domů rozházených podél cesty. Uprostřed odsvěcený kostel, vedle něj budova bývalé obecné školy, naproti bývalá fara, vedle ní z jedné strany bývalý koloniál a z té druhé hospoda s penzionem s několika pokoji, což je zase bývalá kempelíčka,“ popisovala dál Anna už s korigovaným nadšením ve snaze představit Tomášovi Kořenov, malou vesnici v Podkrkonoší, v co možná nejpřitažlivějším světle. Anna si moc dobře uvědomovala, že Kořenov sám o sobě na první pohled nikoho nezaujme, protože své kouzlo před prvním pohledem chytře skrývá, jako by si sám chtěl vybírat, komu se chce líbit a komu ne. Neosobitá, nevlídná, nemalebá a nevzhledná vesnice v drsném studeném kraji Sudet se nikomu nepodobí. Její osobitost, vlídnost, malebnost a vzhlednost objeví jen ten, kdo si dá trochu, nebo možná dost námahy, aby se jí dvořil. Jenže na to Tomáš při své roztěkanosti a vzdorovitosti neměl trpělivost ani chuť. Zakuklil se do své protivnosti, aby dal jasně najevo, že nemá náladu se s ničím a nikým seznamovat.

„Takže všechno v té vaší vísce je vlastně fake,“ opáčil opět ironicky. „Odsvěcený kostel, bývalá škola, bývalá fara, bývalá kam-

pelička, bývalý koloniál. Všechno jenom jako. Takový malý český lidový Disneyland!“ Tomáš, už ze samotné podstaty své pověsti nevyzpytatelného podivína, nemohl ani na chvílku připustit, že by Anninu propagačnímu monologu jakkoliv podléhal.

„Proč musíš být hned tak nepřijemnej?!“ ohradila se dotčeně Anna, kterou unavovala Tomášova neustálá potřeba všechno shazovat a relativizovat a bránit se vnějšímu světu bezbřehou skepsí a ironizováním.

„To, že si to tam oblíbila tvoje matka, ještě neznamená, že je to zajímavé. Takhle mi to akorát znechutíš. Už tak mám co dělat, abych se neotočil a nejel zpátky,“ pokračoval ve své dětinské nabručenosti, kterou měl jako přednastavený program pro jakýkoliv kontakt s neznámým prostředím či situací. Anna neměla náladu se s ním přetahovat. Trucovitě zaplula hluboko do sedačky spolujezdce a odmlčela se.

„Víš, jak mám rád, když mi někdo něco vnucuje. Nech to bejt. Nějak to dopadne i bez té tvé agitace,“ řekl o něco smířlivěji Tomáš, když si všiml, že Anna ostentativně ztichla. Její uraženost poznal naprosto bezpečně. Stačilo, když přestala mluvit, a hned v tom byl nějaký důvod – urazila jsem se, udělej s tím něco. On ji samozřejmě nechtěl naštvat, ale někdy mu jednoduše lezla na nervy. Hlavně tím, jak pořád mluvila, všechno mu nutila, na všechno měla názor, všechno komentovala, všim se zabývala, všechno prožívala a řešila.

Když odbočili z hlavní silnice do stínu hustého lesa, atmosféra v autě se trochu zklidnila. Paprsky zapadajícího letního slunce probleskovaly mezi stromy a stále ještě dost hřály. Opuštění civilizace a jízda krajinou je osvobozující, dokáže zmírnit téměř jakékoliv napětí, pomyslel si Tomáš, když na sobě pocítil uvolňující účinek zjemněné energie volné přírody.

Nebýt dopravní tabule s označením Kořenov, ani by nepoznal, že už vjeli do vesnice. Domy lemovaly silnici ve velmi řídkých ro-

zestupech jako vzájemně nesouvisející samoty. Až asi po kilometru se začaly postupně mírně zahušťovat jako pomalu navlěkané korále, v určitém místě se dokonce zdálo, že jsou docela blízko u sebe. Pocit odtažitosti a povšechné řídkosti osídlení však nijak nenapravil ani příjezd do jakéhosi pomyslného centra tvořeného bývalým kostelem, bývalou školou, bývalou farou a bývalou kampeličkou – dnešní hospodou. Tomáš instruovaný Anniným němým posunkem zaparkoval na malém plácku u hospody a stejně mlčky vyšel z auta. Snažil se udržet pózu ostentativního nezájmu, ale ani jeho dobře maskované zvědavosti nemohl uniknout veliký žlutý dům v kopečku mezi hospodou a farou evokující nevkusnou architekturu komunistických papalášů, jehož výstavba se však v jeden okamžik náhle zastavila, jako by dělníci odešli na oběd a už se nikdy nevrátili. Zůstal bez zábradlí na balkonech, bez dlaždic na betonové terase, s trčícími železnými výztužemi připravenými na nikdy nepostavený opěrný sloup balkonu v prvním patře. Tomáš se takové karikatuře zamrzlé zbohatlické výstavby v duchu vysmál. Byl to jen další důkaz nesoudnosti Anniny propagandistické prezentace, pomyslel si.

„Jana už je tady,“ prohodila Anna, když si všimla Tomášova ironického pohledu na sousedův žlutý dům, a bez dalšího komentáře vešla do hospody.

„Nazdáár Ančóóó! Jste přijeli dřív, ne? Vaši tady ještě nejsou!“ volala na ni hned u dveří hospodská Jana, která však označení „hospodská“ se sobě vlastní drsnou poetičností rázně odmítala, protože lidé jej obvykle vyslovují s podvědomým podtónem despektu a povýšenosti. Připadalo jí pejorativní a neprávem zplošťující, a ačkoliv se její práce provozovatelky hospodského zařízení dala jen těžko nazvat jinak, ona sama se s ním odmítla identifikovat. V mládí chtěla studovat a stát se učitelkou. Jenže otec zemřel, když byla ještě malá, a matka neměla dost peněz, aby držela na studiích více než jedno ze svých tří dětí. Nejmladšímu Jirkovi, řečenému Šotek,

kterému přezdívku vymyslela sama Jana při dětské hře, když byli ještě malí, škola moc nešla. Byl rád, že dokončil učňák. A při výběru uchazečů o vstupenku do světa lepších příležitostí matka nakonec před Janou, nejchytřejší a nejnímavější z dětí, upřednostnila Pavla, protože byl nejstarší, a hlavně chlapec. To on dostal příležitost stát se inženýrem a starostou. Jemu zase nikdo neřekl jinak než Sumec. Podle ryby, kterou kdysi podle vlastního chvástání ulovil, ale nikdo ji nikdy neviděl.

A tak se Jana místo studií vyučila švadlenou. Rozpor mezi tím, čím mohla být, a tím, čím se nakonec stala, jí nikdy neumožnil vnitřně přijmout postavení, ve kterém se ocitla. Proto si nikdo z těch, kdo ji znali, nedovolil nazvat Janu „hospodskou“. Jenže když má někdo hospodu, tak je prostě hospodský, ať už se tak cítí, nebo ne, s tím se nedá nic dělat.

„To je ten tvůj fešák?“ pokračovala Jana v energickém halasném monologu směrem k Anně a přitom ji něžně objala. Nezdržovala se seznamováním a hned i Tomáše mateřsky objala, čemuž se při rychlosti jejího dobrosrdečného chvatu nestačil bránit.

„Máma s Křištofem přijedou zítra,“ odpověděla Anna na předchozí polo otázku, aniž by přitom záměrně použila výraz „naši“, což Jana sice zaznamenala, ale nijak nekomentovala.

„Vítej v Kořenově, mladej,“ vykřikla na Tomáše radostně. „Přijeli jste jen na trhy, nebo tu budete až do neděle?“ pokračovala ve zjišťování situace Jana, už opět pobíhající mezi kuchyní, výčepem a hosty.

Hospoda nebyla velká, jen šest stolů, tři velké a tři malé, u vstupu výčep, vedle něj malá kuchyň, v zadním rohu toalety oddělené od prostoru pro hosty dřevěnou zástěnou s věšáky na kabáty. Jana kdysi koupila od obce za zůstatkovou cenu zdevastovanou budovu bývalé kampeličky, kterou nikdo nechtěl, a postupně ji vypíplala

jako své dítě. Replika starých kachlových kamen, repasovaná dřevěná okna s kytkami na parapetech, stoly z masivu, obrázky naivních malířů i keramické reliéfy od účastníků zdejších výtvarných kurzů, černobílý kocour polehávající střídavě na kamnech a na lavici dodávali hospodě domácí ráz evokující pocit, že nic tam venku není natolik důležité, aby odtud člověk odcházel. Všichni se tady rádi nechávali unášet atmosférou útulného obecného obýváku.

„Chtěla bych zůstat až do neděle,“ řekla Anna po chvilce a hned se uvítala s každým ze šesti štamgastů, kteří mastili karty u posledního stolu v rohu místnosti – Šotkem, Sumcem, starým Karáskem, chovatelem drůbeže Hubertem, vysloužilým ortopedem Hanykem a důchodcem Opálkou.

Tomáš sledoval kýčovitě projevů všeobjímající pospolitosti s údivem a opatrným obdivem, přesto si ponechával svoji ozdravnou dávku nedůvěry a ironie jako zadní vrátka pro rychlý únik z případné nesnesitelnosti líbivé vlídnosti.

„Jaké je tady heslo na wifi?“ zeptal se nahlas do pléna, když se s Annou usadili ke stolu u kamen. V tu chvíli všichni ztichli. Černobílý kocour seskočil z lavice a ve vteřině si sedl na židli vedle Tomáše, zkoumavě se na něj zadíval, přičemž v pravidelném rytmu pohupoval spuštěným ocasem.

„Není!“ zakřičela stroze Jana do ztichlé místnosti, když rozněla piva ke kartářskému stolu a dopsala čárky na konzumační lístek.

„Tady není wifi?“ vyhrkl překvapeně Tomáš.

„Je, ale ne pro hosty,“ upřesnila Jana. „V hospodě se mají lidi bavit mezi sebou, a ne čumět do mobilu,“ dodala, když kolem něj procházela s prázdnými püllitry.

„Tak si zapnu data,“ odsekl vzdorovitě Tomáš a přesedl ke stolu blíž u okna, kde začal pohybem telefonu do všech stran chytat signál.

„Tady není signál?!“ vykřikl nevěřičně po chvilce marného odchytávání neviditelného pojítka s civilizací.

„Není!“ potvrdila mu Jana stroze a položila na stůl objednanou masovou směs na pórku s rýží. Tomáš se po chvíli marného love-ní čárek na ukazateli signálu pokorně vrátil k Anně, která scénu pobaveně sledovala. Rozrýval vidličkou vařící masovou směs, tiše něco mumlal a kroutil hlavou.

„Tohle je ale díra!“ ulevil své frustraci z nemožnosti napojit se na pupeční šňůru své virtuální osobnosti na sociálních sítích. Pocit fyzické tísně začal přerůstat do somatické paniky. To slovo kdy-si četl v nějakém zajímavém článku, a tak mu utkvělo, že se s ním v obtížných chvílích cítil být propojen.

„Co budu v takové prdeli světa bez signálu dělat?“ nedokázal skrýt své zoufalství z datového deficitu.

„Táhni, vole!“ vykřikl u vedlejšího stolu vzrušeně Šotek, až v Tomášovi hrklo. Takto vypadá ryzí lidovost, pomyslel si při pohledu na hulákajícího Šotka žmoulajícího kartu s radostnou vášní v očích.

„Heinrich je zase tady,“ prohodil do hry jakoby mimochodem Sumec.

„Jak to víš?“ zeptal se starý Karásek.

„Viděl jsem ho včera v noci na hřbitově.“

„Tys byl na hřbitově?“ podivil se Karásek, majitel místní pily, původně talentovaný umělec, potom nadějný sochař, později nepochopený akademický sochař, následně zneuznaný představitel své generace, pak rezignovaný tvůrce a nakonec zkrachovalý umělec.

„Tam bych nikdy nevezl, ale když jsem šel kolem z Kramářova statku, viděl jsem přes branku světlo. Byl to určitě Heinrich, něco kutal u toho jejich hrobu,“ doplnil Sumec.

„To nebyl Heinrich,“ zapojila se do hovoru hospodská Jana sbírající prázdné talíře ze stolu Tomáše a Anny.

„Jak to víš?“ zeptal se překvapeně Sumec.

„Vím to, protože tady u mě bydlí. Není to Heinrich, ale Heinz, jeho bratr,“ upřesnila zjištěné detaily.

„Cože, tys tady ubytovala Sudetáka?!“ rozčílil se Sumec a přestal hrát. Ostatní taky ztuhli jako jeden muž zvedli oči k Janě.

„A co má být, host jako host, hlavně že je slušný a platí,“ nedala se Jana a při čepování piva z pípy pokračovala. „Je to můj penzion a já si tady můžu ubytovat, koho chci. Nebo mi to úřad zaplatí místo něj?!“ vyhubovala mu odbojně.

„Můžeš si dělat, co chceš, ale ne ubytovávat nějaký sudetácký šmejdily!“ rozčílil se Sumec. „Jsi se zbláznila?!“ vykřikl na ni.

„Prosím tě, aby ses neposral, co by ti asi tak mohl udělat? Sebrat ti tu tvoji starou stodolu?“ ohradila se posměšně Jana.

„Nejde o to, co tady dělá nebo co chce dělat! Jde o symboliku. Nejdřív přijede jeden, pak druhý, začnou skupovat baráky, až nakonec řeknou, že jim to tady zase patří. Ale nepatří! Nemají tady co dělat, tak ať sem nelezou. My je nevyhnali, přišli jsme až po válce, tak ať nás nechaj bejt! Že jo, chlapi?!“ přítakal si se spolustolovnicí, z nichž jen Karásek sklopil oči.

„Zítra ho pošleš pryč, rozumíš? Jako starosta ti to přikazuju,“ dokončil direktivně Sumec a rychle vyhodil kartu, jako že svým příkazem ukončil debatu a pokračuje ve hře.

„Jako starosta si můžeš rozkazovat jenom k hranicím mého pozemku, ale za dveřmi této hospody rozhoduju já,“ postavila se mu odbojně Jana. „A navíc mi můžeš políbit prdel, brácha!“ dodala ještě. Sumec se zhluboka nadechl a s výhrůžně vztyčeným ukazovákem pravé ruky prudce vystřelil ze židle, až spadla na zem. Otevřel ústa k dalšímu pokřiku směrem k Janě, ale když židle hlasitě dopadala na podlahu, vytřeštil oči a polkl nasucho.

V momentě, kdy židle třískla o podlahu, se Jana rázně vyklonila přes výčep, aby se ostentativně přesvědčila, jestli to, co slyšela, byl skutečně pád její drahé židle z dubového masivu. Šotek, Karásek, Hubert, Hanyk a Opálka se vystrašeně podívali nejdřív na Sumce, pak na Janu a potom opět na Sumce. Jana byla na zacházení se svým inventářem velmi citlivá a kohokoliv, kdo by se k jejímu těž-

ce vydrženému majetku choval nedůstojně, by bez milosti vykážala ven. I vlastního bratra.

Sumec se pod tíhou Janina pronikavě káravého pohledu optiky zmenšil, jaksi scvrknul, až se ohnul směrem k převržené židli, jemně ji zvedl a opět se na ni beze slova posadil.

V tu chvíli nechal Heinricha/Heinze, nebo kdo to k čertu vlastně je, raději být.

„No co jako?“ odpověděl podrážděně tichým zamumláním na tázavý pohled Šotka, svého a Janina mladšího bratra sedícího naproti, kterého starostův rychlý ústup z pozic zklamal.

Jana se za pípou napřímila, ještě jednou pohledem zkontrolovala oba bratry a dočepovala roztočené pivo.

„Co to s téma Sudeťákama pořád máte?“ rozhodl se opět rozvrtat uzavřené téma Tomáš, kterému se předchozí scénka docela líbila a rád by ji oživil. Konečně nějaká akce, pomyslel si a pokračoval v provokaci.

„To už je přece pasé, ne? Sudeťáci už nikoho nezajímají!“ dokončil neomalenou úvahu.

Na to se Sumec opět napnul a potěšen Tomášovým zájmem se k němu prudce otočil.

„Jak pasé?“ ohradil se zvýšeným hlasem. Ale jen tak naoko. Ve skutečnosti byl vděčný za možnost pokračovat v hlasitém šíření svých radikálních názorů.

„No nevím,“ oponoval Tomáš. „Přijde mi, že dneska to už nikdo moc neřeší, minulost nikoho nezajímá. Tak co vám vadí na tom, že sem přijel nějaký Němec?“ pokračoval v poštuchování Tomáš.

„Jak že to nikoho nezajímá?! Možná tam u vás v Praze. Ale tady?! Tady to zajímá úplně každého. Když sem někdo přijede, hned říká – vy tady máte nějaký moc velký kostel na to, jaká jste malá vesnice, a taky nějak moc velkou školu a faru. Někteří vědí proč. Ale většinou musíme furt dokola jako trotlové vysvětlovat, že kostel je odsvěcený, škola dávno nefunguje, není tady farář, který